

**TRANSPARENCY
INTERNATIONAL**
Lietuvos skyrius

KAIP LR SEIMO NARIAI VIEŠINA SAVO SUSITIKIMUS?

2019 M. PAVASARIO SESIJA

Viešoji įstaiga „Transparency International“ Lietuvos skyrius (TILS) yra tarptautinės organizacijos „Transparency International“ padalinys, veikiantis Lietuvoje nuo 2000 m. TILS - nepolitinė organizacija, bendraujanti ir koordinuojanti savo veiklą tiek su vyriausybinėmis, tiek nevyriausybinėmis organizacijomis Lietuvoje bei užsienyje.

Studiją koordinavo: Ieva Dunčikaitė

Studiją rengė: Ieva Dunčikaitė, Sergejus Muravjovas, Goda Indriūnaitė, Ieva Kimontaitė ir Rugilė Trumpytė

Studijos įžvalgų dizainą paruošė: Kristina Alijošiūtė

„Transparency International“ Lietuvos skyrius dėkoja prie studijos prisidėjusiems savanoriams: Gabijai Kriščiūnaitei, Gretei Kriščiūnaitei, Gabrielei Sava ir Domantui Juodkai.

Siekiant užtikrinti šioje ataskaitoje pateiktos informacijos tikslumą buvo imtasi visų tam reikalingų priemonių. Vis dėlto „Transparency International“ Lietuvos skyrius negali prisiimti atsakomybės už pasekmes, galinčias atsirasti dėl šios informacijos naudojimo kitais tikslais ar kituose kontekstuose. Ši ataskaita remiasi informacija, kuri buvo prieinama 2019 m. rugpjūčio 12-26 dienomis.

„Transparency International“ Lietuvos skyrius, 2019 m.

www.transparency.lt

Finansuojama iš Europos Sąjungos vidaus saugumo fondo – policijos.

1. SANTRAUKA IR REKOMENDACIJOS

Šios apžvalgos tikslas – sužinoti, kaip LR Seimo nariai skelbė savo darbotvarkes ir pranešė apie susitikimus su įvairių interesų grupių atstovais 2019 m. pavasario sesijos metu, bei palyginti šiuos rezultatus su 2018 m. rudens sesijos duomenimis (2018 m. studiją galite rasti [čia](#)).

TILS peržiūrėjo viešose Seimo narių darbotvarkėse, asmeninėse svetainėse ir svetainėje www.manosusitikimai.lt 2019 m. pavasario sesijos metu (2019 kovo 10 d. – 2019 rugpjūčio 16 d.) pateiktą informaciją apie parlamentarų susitikimus su nevyriausybinėmis organizacijomis, verslo ir profsąjungų atstovais, registruotais lobistais ir kitomis interesų grupėmis.

Žemiau pateikiame esmines išvagas ir rekomendacijas.

- I. Pirmą kartą **visi Seimo nariai** skelbė savo darbotvarkes, bet savo susitikimus su interesų grupių atstovais ir registruotais lobistais viešino **mažiau nei pusė** Seimo narių (63 iš 146)¹.
- II. Iš viso 2019 m. pavasario sesijos metu parlamentarai deklaravo **530 susitikimų** su interesų grupių atstovais, o tai 207 susitikimais mažiau nei prieš pusmetį.
- III. **9 iš 10 visų susitikimų** paskelbė Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos (325 iš 530), Liberalų Sąjūdžio (67 iš 530) frakcijų ir Mišrios Seimo narių grupės (67 iš 530) nariai.
- IV. Pirmieji penki daugiausiai susitikimų viešinantys parlamentarai paskelbė **trečdalį** visų susitikimų.

TILS Seimo nariams siūlo:

- Susitikimus viešinti savo darbotvarkėse *lrs.lt* puslapyje arba pateikiant nuorodas į asmenines svetaines.
- Viešinti visus sutikimus su (1) interesų grupėmis (asociacijomis, konfederacijomis, nevyriausybiniomis organizacijomis, paramos ir labdaros fondais ir kt.), (2) registruotais lobistais ir (3) susitikimus, kurių metu politikas gauna pasiūlymų, susijusių su norminių teisės aktų priėmimu, pakeitimu ar panaikinimu.
- Darbotvarkėse nurodyti, su kokios organizacijos atstovais, kur ir kada susitinkama, koks susitikimo tikslas ar tema, bei aiškiai įvardinti, kokie klausimai aptariami susitikimo metu.

¹ Dėl Seimo narių kaitos sesijos metu dirbo 146 parlamentarai.

METODOLOGIJA

Siekdami tyrimo tikslų:

- Tikrinome viešas darbotvarkes, patalpintas *lrs.lt*, *manosusitikimai.lt* ir/arba kitoje Seimo nario(-ės) svetainėje;
- Skaičiavome, kiek susitikimų su interesų grupėmis paviėšino kiekvienas parlamentaras nuo 2019 m. kovo 10 d. iki 2019 m. rugpjūčio 16 d. imtinai;
- Analizavome įrašų turinį;
- Skaičiavome, kaip susitikimus viešina skirtingų frakcijų nariai².

Vertinime naudojamos sąvokos:

- **Interesų grupė** - tai gyventojų grupė ir/ arba juridiniai asmenys, kurie siekia daryti įtaką priimant politinius ir/arba administracinius sprendimus.
- **Susitikimas su interesų grupe** – susitikimas, kurio metu galimai buvo siekiama dalyvauti priimant sprendimus. Kadangi darbotvarkėse Seimo nariai retai aiškiai nurodo susitikimo tikslą, TILS darė prielaidą, kad susitikimai su interesų grupėmis yra susitikimai su: verslininkais, lobistais, verslo įmonėmis, verslo asociacijomis, religinių bendruomenių atstovais, nevyriausybinėmis ir profesinėmis organizacijomis, asociacijomis (įskaitant paramos ir labdaros fondus), akademikais ir pan.

Į susitikimų sąrašą buvo neįtraukti šie susitikimai:

- su valstybės tarnautojais, diplomatais, užsienio delegacijų svečiais bei kitais politikais;
- pernelyg plačiai ir abstrakčiai įvardinti susitikimai, kai, pavyzdžiui, nurodomas tik asmens vardas arba tik sritis, kurioje veikia interesų grupė („susitikimas su sportininkais“ ir pan.);
- su rinkėjais arba kai politikai dalyvauja šventiniuose renginiuose, parodų atidarymuose, knygų pristatymuose ir pan.;
- viešinti asmeninėse socialinių tinklų paskyrose.

² Frakcijų paskelbtų susitikimų skaičius yra sudaromas iš frakcijai priklausančių individualių Seimo narių susitikimų skaičiaus. Tai reiškia, kad parlamentarui pakeitus frakciją, jo/ jos nauji susitikimai bus priskirti tai frakcijai, prie kurios jis/ ji prisijungė.

2. TYRIMO REZULTATAI

2019 m. pavasario sesijos metu ketvirtadaliu sumažėjo Seimo narių, skelbiančių, su kokiomis interesų grupėmis ar lobistais jie susitinka. Parlamentarai taip pat paskelbė dviem šimtais (207) mažiau susitikimų nei 2018 rudens sesijos metu.

2019 m. pavasarį 63 parlamentarai paskelbė 530 susitikimų, kai 2018 m. rudenį - 82 parlamentarai 737 susitikimus.

2019 m. pavasario sesijos metu daugiausiai paskelbtų susitikimų vyko su verslu (179), NVO (152), švietimo ir mokslo (83) atstovais (žr. priedas nr. 1).

Daugiausiai susitikimų per 2019 m. pavasario sesiją paskelbė Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos narė Virginija Vingrienė (47), Ekonomikos ir inovacijų ministras Virginijus Sinkevičius (33), Liberalų sąjūdžio frakcijos narė Viktorija Čmilytė-Nielsen (30), Mišrios Seimo narių grupės narė Aušrinė Armonaitė (29) ir Aplinkos ministras Kęstutis Mažeika (28) (žr. priedas nr. 4).

Iš viso 63 Seimo nariai paskelbė bent po vieną susitikimą su interesų grupių atstovais. Dauguma Liberalų sąjūdžio (75 proc.), Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos (67 proc.) frakcijų narių yra deklaravę mažiausiai vieną susitikimą. Mišri Seimo narių grupė turi 6 (55 proc.), Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija – 3 (33 proc.), Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija – 7 (19 proc.), Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija – 2 (18 proc.), frakcija „Tvarka ir teisingumas“ (Suvereni Lietuva) – 1 (14 proc.) atstovą, kuris viešino susitikimus su interesų grupėmis ir registruotais lobistais.

Nieko apie savo susitikimus su interesų grupėmis neskelbė Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos nariai (žr. priedas nr. 2).

Šiuo laikotarpiu daugiausiai susitikimų su interesų grupėmis paskelbė Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos (325 iš 530), Liberalų Sąjūdžio (67 iš 530) frakcijų ir Mišrios Seimo narių grupės (67 iš 530) atstovai (žr. priedas nr. 3). Šios frakcijos 2019 m. pavasarį paviešino beveik 9 iš 10 visų susitikimų.

Penki komitetų pirmininkai yra paviešinę bent po vieną susitikimą su interesų grupe. Tarp frakcijų seniūnų tik du viešina susitikimus su interesų grupėmis.

6 iš 9 Seimo valdybos narių paviešino bent po vieną susitikimą. Iš viso jie paskelbė 76 susitikimus 2019 m. pavasario sesijos metu.

Apie savo susitikimus su registruotais lobistais (7) skelbė 5 Seimo nariai, o tai dvigubai mažiau parlamentarų (11) negu prieš pusmetį.

3. PRIEDAI

PRIEDAS NR. 1. SUSITIKIMAI SU INTERESŲ GRUPĖMIS

	VERSLAI IR VERSLO ASOCIACIJOS		NVO IR VIETOS BENDRUOMENĖS		PROFESINĖS SĄJUNGOS		REGISTRUOTI LOBISTAI		KITI SUSITIKIMAI ³	
	2019 PAV.	2018 RUDUO	2019 PAV.	2018 RUDUO	2019 PAV.	2018 RUDUO	2019 PAV.	2018 RUDUO	2019 PAV.	2018 RUDUO
Susitikimų skaičius	179	192	152	229	12	17	7	11	180	288
Proc. nuo visų susitikimų	33,8%	26,1%	28,7%	31,1%	2,3%	2,3%	1,3%	1,5%	34%	39,1%

PRIEDAS NR. 2. SUSITIKIMŲ VIEŠINIMAS FRAKCIJOSE: SUSITIKIMŲ SU INTERESŲ GRUPĖMIS VIEŠINIMAS

FRAKCIJA	FRAKCIJOS DYDIS		VIEŠINANČIŲ SKAIČIUS		VIEŠINANČIŲ DALIS FRAKCIJOJE	
	2019 PAV.	2018 RUDUO	2019 PAV.	2018 RUDUO	2019 PAV.	2018 RUDUO
„Tvarka ir teisingumas (Suvereni Lietuva)“	7	7	1	2	14%	29%
Liberalų sąjūdžio	12	12	9	10	75%	83%
Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos	8	8	0	2	0%	25%
Lietuvos socialdemokratų darbo	11	11	2	3	18%	27%
Lietuvos socialdemokratų partijos	9	8	3	6	33%	75%
Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos	51	51	34	39	67%	77%
Mišri Seimo narių grupė	11	11	6	5	55%	46%
Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų	36	32	7	14	19%	44%

³ | šią kategoriją sujungti susitikimai su švietimo ir mokslo atstovais (83; 15,7%), žiniasklaidos atstovais, kai nenurodoma, kad turėjo interviu (31; 5,8%), susitikimai su medicinos (22; 4,2%) atstovais, teisininkais (12; 2,3%), sporto atstovais (10; 1,9%), meno ir kultūros įstaigų (8; 1,5%), religinių bendruomenių (6; 1,1%), socialinės rūpybos įstaigų (4; 0,8%) atstovais, bei kiti pavieniai susitikimai (4; 0,8%).

PRIEDAS NR. 3. SUSITIKIMŲ VIEŠINIMAS FRAKCIJOSE: PAVIEŠINTŲ SUSITIKIMŲ SKAIČIUS

FRAKCIJA	SUSITIKIMŲ SKAIČIUS		SUSITIKIMŲ DALIS	
	2019 PAVASARIS	2018 RUDUO	2019 PAVASARIS	2018 RUDUO
„Tvarka ir teisingumas (Suvereni Lietuva)“	1	11	0,2%	1,5%
Liberalų sąjūdžio	67	93	12,6%	12,6%
Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos	0	8	0	1,1%
Lietuvos socialdemokratų darbo	9	12	1,7%	1,6%
Lietuvos socialdemokratų partijos	10	33	1,9%	4,5%
Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos	325	438	61,3%	59,4%
Mišri Seimo narių grupė	67	44	12,6%	6%
Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų	29	48	5,5%	6,5%

PRIEDAS NR. 4. ATSKAITINGUMO LYDERIAI

SEIMO NARYS	SUSITIKIMŲ SKAIČIUS		KADENCIJŲ SKAIČIUS	FRAKCIJA ⁴
	2019 PAVASARIS	2018 RUDUO		
Virginija Vingrienė	47	40	1	LVŽSF
Virginijus Sinkevičius	33	41	1	LVŽSF
Viktorija Čmilytė-Nielsen	30	9	2	LSF
Aušrinė Armonaitė	29	18	1	MG
Kęstutis Mažeika	28	31	1	LVŽSF
Guoda Burokienė	26	28	1	LVŽSF
Vytautas Bakas	23	27	1	MG

⁴ Trumpiniai:

Frakcija „Tvarka ir teisingumas (Suvereni Lietuva)“ – TTF,
 Liberalų sąjūdžio frakcija – LSF,
 Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija – LLRA-KŠSF,
 Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija – LSDDF,
 Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija – LSDPF,
 Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija – LVŽSF,
 Mišri Seimo narių grupė – MG,
 Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija – TS-LKDF.

Viktoras Pranckietis	22	50	1	Seimo pirmininkas
Saulius Skvernelis	20	25	1	LVŽSF
Gintaras Steponavičius	20	17	5	MG
Arūnas Gumuliauskas	19	7	1	LVŽSF
Simonas Gentvilas	17	26	1	LSF
Rima Baškienė	16	14	1	LVŽSF
Gediminas Vasiliauskas	16	22	4	LVŽSF
Andrius Kupčinskas	11	7	1	TS-LKDF
Dainius Gaižauskas	10	10	1	LVŽSF
Valius Ažuolas	9	11	1	LVŽSF
Aušra Papirtienė	9	9	1	LVŽSF
Linas Antanas Linkevičius	8	10	2	LSDDF
Dovilė Šakalienė	8	17	1	LSDDF
Stasys Tumėnas	8	8	1	LVŽSF
Asta Kubilienė	7	6	1	LVŽSF
Aurelijus Veryga	7	27	1	LVŽSF
Algimantas Kirkutis	6	21	1	LVŽSF
Jonas Liesys	6	4	2	LSF
Aušra Maldeikienė	6	12	1	MG
Petras Nevulis	6	2	1	LVŽSF
Jonas Jarutis	5	11	1	LVŽSF
Darius Kaminskas	5	2	1	LVŽSF
Viktoras Rinkevičius	5	12	3	LVŽSF
Gintarė Skaistė	5	4	1	TS-LKDF
Robertas Šarknickas	5	1	1	LVŽSF
Arvydas Anušauskas	4	2	3	TS-LKDF
Vitalijus Gailius	4	7	2	LSF
Eugenijus Gentvilas	4	10	3	LSF
Virgilijus Poderys	4	13	1	LVŽSF
Zenonas Streikus	4	4	1	LVŽSF

Gintautas Kindurys	3	2	1	LVŽSF
Antanas Matulas	3	8	5	TS-LKDF
Edmundas Pupinis	3	1	3	TS-LKDF
Kęstutis Bartkevičius	2	10	2	TTF
Juozas Baublys	2	2	1	LSF
Andrius Mazuronis	2	-	3	LSF
Andrius Navickas	2	5	1	TS-LKDF
Vytautas Rastenis	2	2	1	LVŽSF
Jonas Varkalys	2	1	1	LSF
Vida Ačienė	1	2	1	LVŽSF
Virgilijus Alekna	1	8	1	LSF
Ričardas Juška	1	2	1	LSF
Dainius Kepenis	1	9	1	LVŽSF
Laimutė Matkevičienė	1	1	1	LVŽSF
Rūta Miliūtė	1	4	1	LVŽSF
Monika Navickienė	1	3	1	TS-LKDF
Arvydas Nekrošius	1	1	1	LVŽSF
Aušrinė Norkienė	1	1	1	LVŽSF
Juozas Olekas	1	2	6	LSDPF
Julius Sabatauskas	1	9	5	LSDPF
Kęstutis Smirnovas	1	8	1	LVŽSF
Lauras Stacevičius	1	5	1	LVŽSF
Irena Šiaulienė	1	-	7	LSDDF
Audrys Šimas	1	13	1	LVŽSF
Agnė Širinskienė	1	1	1	LVŽSF
Povilas Urbšys	1	3	1	MG